

ဗုဒ္ဓသာသနာတုယ်ချိန် သာမဏေကျော်

ဗုဒ္ဓသာသနာတုယ်ချိန်
သာမဏေကျော်

ဗုဒ္ဓသာသနာဏှယ်ချိန်

သာမဏေကျော်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

- စာမူခွင့်ပြုချက် • ၃၂၀၄၇၇၀၇၀၇
- မျက်နှာပုံခွင့်ပြုချက် • ၃၂၀၅၅၉၀၉၀၇
- အုပ်ရေး • ၂၀၀၀
- တန်ဖိုး • ၁၅၀ ကျပ်
- ပုံနှိပ်ခြင်း • ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ
ပထမအကြိမ်
- မျက်နှာပုံနှင့်
အတွင်းပုံနှိပ် • ဦးအောင်ထက် (၀၈၀၀၃)
အောင်ပါရမီပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ်-၁၂၇၊ အခန်း-၃၊ ၅၂-လမ်း၊
ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ထုတ်ဝေသူ • ဦးတင်ကိုဦး
ရွှေရည်မြင့်မြတ်စာပေ
အမှတ် (၅၈၀/၁)၊ အောင်ရတနာလမ်း၊
သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- အတွင်းဖလင် • ကိုမြင့်သူ
- မျက်နှာပုံဒီဇိုင်း • ကိုအောင်လွင်

ဖြန့်ချိရေး

သာမဏေကျော်စာပေ

သာမဏေကျော် မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်
(လှော်ကာညယျာဉ်အနီး)
မှော်ဘီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း-၇၀၉၆၈၀

မာတိကာ

၁။ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ကွယ်ချိန်	၁
၂။ သာသနာ ၃ မျိုး ကွယ်ပျောက်ခြင်း	၂
၃။ ပရိယတ်က အဓိက	၃
၄။ ပရိယတ် ကွယ်ပုံ	၅
၅။ ပရိနိဗ္ဗာန် ၃ မျိုး	၈
၆။ ဓာတုပရိနိဗ္ဗာန်	၉
၇။ သာသနာ့ကွယ်ပုံ ၅ မျိုး	၁၁
၈။ တရားထူး ကွယ်ပျောက်ပုံ	၁၂
၉။ အကျင့် ကွယ်ပျောက်ပုံ	၁၄
၁၀။ ပရိယတ် ကွယ်ပျောက်ပုံ	၁၆
၁၁။ အသွင်သာသနာ ကွယ်ပျောက်ပုံ	၂၁
၁၂။ ဓာတ်တော် ကွယ်ပျောက်ပုံ	၂၃

ဗုဒ္ဓသာသနာကွယ်ချိန်

ဓာတ်အမွေတော်၊ ကြွင်းပါသော်လည်း၊ ချွတ်ချော်
သာသနာ၊ နောင်သောခါဝယ်၊ ရောင်ဝါပျောက်ကြွေ၊
ကွယ်ပချေသော်၊ ထွေထွေရပ်နယ်၊ ဓာတ်သွယ်သွယ်
လည်း၊ ကိုးကွယ်ကြမည့်၊ လူမရှိ၍၊ ဗောဓိပင်မှာ၊ စုပေါင်း
ကာဖြင့်၊ ရောင်ဝါလွှတ်ပြီး၊ ရွှေတုံးကြီးသို့၊ ဓာတ်မီးလောင်
တောက်၊ ကုန်ဆုံးပျောက်က၊ လာရောက်ကြရှာ၊ နတ်
ဗြဟ္မာတို့၊ သာသနာ ဗုဒ္ဓ၊ ယခုမှပင်၊ မုချအတည်၊ ကွယ်ရ
ပြီဟု၊ ငိုမြည်တမ်းတ၊ သံဝေဂဖြင့်၊ မရယူကျုံး၊ ကိုယ်စိတ်
ချုံးသည်၊ နောက်ဆုံးသာသနာ့ ပွဲတော်ဘုရား။

(အမရပူရမြို့- မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီး)

J

သာမဏေကျော်

သာသနာ ၃ မျိုး ကွယ်ပျောက်ခြင်း

၁။ ပရိယတ် ကွယ်ခြင်း။

၂။ ပဋိဝေဓ ကွယ်ခြင်း။

၃။ ပဋိပတ္တိ ကွယ်ခြင်း။

ပဋိဝေဓနဲ့ပဋိပတ္တိက ရှိတဲ့အခါလည်း ရှိတယ်။ မရှိတဲ့အခါလည်း ရှိတယ်။ မှန်တယ်၊ တစ်ခါမှာ ပဋိဝေဓကို ဆောင်ကြတဲ့ ရဟန်းတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ ဒီရဟန်းဟာ ပုထုဇဉ်ပဲလို့ လက်ညှိုးထိုးကာ ပြလို့ရတယ်။ ဒီသီဟိုဠ်ကျွန်းမှာပဲ တစ်ကြိမ်က ပုထုဇဉ် ရဟန်းဆိုတာ မရှိ။ တစ်ခါတစ်ရံ ပဋိပတ်ကျင့်တဲ့သူတွေ များတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ နည်းတယ်။

(ဥပရိပဏ်၊ ၄၊ ၈၀)

ပရိယတ်က အဓိက

သာသနာတည်ဖို့ရာ ပရိယတ်ကတော့ လိုရင်းပဲ။
မှန်တယ်။ ပညာရှိဟာ ပိဋကသုံးပုံကို ကြားနာပြီးရင် ပဋိ
ပတ်၊ ပဋိဝေဓကိုလည်း ဖြည့်ကျင့်တယ်။ ငါတို့ရဲ့
ဘုရားလောင်းဟာ အာဠာရ ရသေ့ထံမှာ အဘိညာဉ်
၅ ပါး၊ သမာပတ် ၇ ပါးတို့ကို ဖြစ်စေပြီး နေဝသညာ
နာသညာယတနသမာပတ်ရဲ့ ပရိကံကို မေးတယ်။
အာဠာရက မသိဘူးလို့ ပြောတယ်။ အဲဒီနောက်မှာ
ဥဒကရသေ့ထံ သွားကာ ရထားတဲ့ တရားထူးကို နှီးနှော
ပြီး နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ရဲ့ ပရိကံကို မေး
တယ်။ ဥဒကက ပြောပြတယ်။ သူ့ရဲ့စကားအဆုံးမှာပဲ

၄

သာမဏေကျော်

အဲဒီဈာန်ကို ပြီးစေပါတယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ ပညာရှိ ရဟန်း
ဟာ ပရိယတ်ကို ကြားနာပြီး ပဋိပတ်၊ ပဋိဝေဓကိုလည်း
ဖြည့်ကျင့်တယ်။ ဒါကြောင့် ပရိယတ် တည်ရှိရင်
သာသနာ တည်ရှိပါတယ်။

(ဥပဓိပဏ်၊ ၄၊ ၈၀)

ပရိယတ်ကွယ်ပုံ

ပရိယတ်သာသနာ ကွယ်တဲ့အခါ အရင်ဆုံး အဘိဓမ္မာပိဋက ကွယ်မယ်။ အဘိဓမ္မာထဲမှာ အရင်ဆုံး ပဋ္ဌာန်းကွယ်မယ်။ အစဉ်အတိုင်း နောက်မှ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ကွယ်မယ်။ အဘိဓမ္မာ ကွယ်သွားတဲ့အခါ ကျန်တဲ့ ပိဋက နှစ်ပုံ တည်နေသေးရင် သာသနာ တည်တာပါပဲ။ အဲဒီထဲက သုတ္တန်ပိဋက ကွယ်တဲ့အခါ အရင်ဆုံး အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ဟာ ဧကာဒသက ကနေ ဧကကတိုင်အောင် ကွယ်တယ်။ အဲဒီနောက်မှာ သံယုတ္တနိကာယ်ဟာ စက္ကပေယျာလ ကနေ ဩတရဏတိုင်အောင် ကွယ်တယ်။ အဲဒီနောက် မဇ္ဈိမနိကာယ်ဟာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာကနေ

မူလပရိယာယ တိုင်အောင် ကွယ်တယ်။ အဲဒီကနောက် ဒီဃနိကာယ်ဟာ ဒသုတ္တရ ကနေ ဗြဟ္မဇာလ တိုင် အောင် ကွယ်တယ်။ တစ်ပုစ္ဆာ၊ နှစ်ပုစ္ဆာဟာ ခရီးဆက် နေသေးတယ်။ သာသနာကို ဆောင်မထားနိုင်ပါ။ ဥပမာ သဘိယပုစ္ဆာနဲ့ အာဠဝကပုစ္ဆာလိုပါပဲ။ ကဿပ ဘုရား ရှင် လက်ထက်မှာ ဖြစ်တဲ့ အဲဒီပုစ္ဆာတွေဟာ ကြားကာလ မှာ သာသနာကို ဆောင်မထားနိုင်ကြပါ။

ပိဋကနှစ်ပုံ ကွယ်သွားပေမယ့် ဝိနယပိဋက တည်ရှိ နေရင် သာသနာတည်ပါတယ်။ ပရိဝါရနဲ့ခန္ဓကတို့ ကွယ် သွားတဲ့အခါ ဥဘတောဝိဘင်း တည်နေရင် သာသနာ တည်တာပါပဲ။ ဥဘတောဝိဘင်း ကွယ်သွားတဲ့အခါ မာတိကာ တည်နေသေးရင်လည်း သာသနာတည်တာ ပါပဲ။ မာတိကာ ကွယ်သွားတဲ့အခါ ပါတိမောက်၊ ရှင် အဖြစ်၊ ရဟန်းအဖြစ်တို့ တည်ရှိနေရင် သာသနာတည် ပါတယ်။ အသွင်ဟာ ခရီးဆက်နေပါသေးတယ်။ အဝတ်ဖြူဝတ်ရဟန်းအနွယ်ကတော့ ကဿပဘုရားရှင်

ဗုဒ္ဓသာသနာတွယ်ချိန်

၇

လက်ထက်ကစပြီး သာသနာကို မဆောင်နိုင်ပါ။
နောက်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သစ္စာကို ထိုးထွင်း သိရာအခါနဲ့
နောက်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သီလပျက်ရာအခါက စပြီး သာသနာ
ဟာ လျှောလာပါတယ်။ အဲဒီအခါက စပြီး အခြားဘုရား
ပွင့်တော်မူတာကို မတားမြစ်ပါ။

(ဥပရိပဏ်၊ ၄၊ ၈၁)

ပရိနိဗ္ဗာန် ၃ မျိုး

- ၁။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် = ဗောဓိပလ္လင်မှာ ဖြစ်တယ်။
- ၂။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် = ကုသိနာရုံမှာ ဖြစ်တယ်။
- ၃။ ဓာတုပရိနိဗ္ဗာန် = နောင်အခါမှာ ဖြစ်တယ်။

ဓာတု ပရိနိဗ္ဗာန်

သာသနာ ဆုတ်ယုတ်တဲ့အခါ ဒီသီဟိုဠ်ကျွန်းမှာ ဓာတ်တော်တွေ စုဝေးပြီး မဟာစေတီကို သွားကြလိမ့်မယ်။ မဟာစေတီကနေ နဂါးကျွန်းမှာ လင်းလွန်းပင် စေတီကို သွားကြလိမ့်မယ်။ အဲဒီကနေ မဟာဗောဓိပလ္လင်ကို သွားကြလိမ့်မယ်။ နဂါးပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်က ဓာတ်တော်တွေဟာ မဟာဗောဓိပလ္လင်ကိုပဲ သွားကြလိမ့်မယ်။ မုံညင်းစေ့လောက် ဓာတ်တော်တောင် မှ ကြားကာလမှာ မပျောက်လတ္တံ့။ ဓာတ်တော်အားလုံးဟာ မဟာဗောဓိပလ္လင်မှာ အစုအပုံဖြစ်ပြီး ရွှေတုံးလို တစ်ခဲနက်(အစိုင်အခဲ)ဖြစ်ကာ ရောင်ခြည်တော် ၆ ပါးတွေကို လွှတ်ကြလိမ့်မယ်။ အဲဒီဓာတ်တော်တွေဟာ လောကဓာတ်တစ်သောင်းကို ပြန့်လိမ့်မယ်။

အဲဒီနောက်မှာ စကြာဝဠာတစ်သောင်းက နတ်တွေ
ဟာ စုဝေးပြီး “ယနေ့ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတယ်။ ယနေ့
သာသနာ ဆုတ်ယုတ်တယ်။ အခု ဖူးမြော်ရတာဟာ
ငါတို့ရဲ့ နောက်ဆုံးဖူးမြော်မှုပဲ” လို့ တွေးကာ ဘုရားရှင်
ပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့ နေ့ကထက် ပိုပြီး သနားစရာကို ပြုကြပါ
လိမ့်မယ်။ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာမှတစ်ပါး ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
ဟာ ပုံမှန် မရပ်တည်နိုင်ကြပါ။ ဓာတ်တော်တွေမှာ
တေဇောဓာတ်ထပြီး ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် တက်သွား
ပါမယ်။ မုန်ညင်းစေ့လောက် ဓာတ်တော်ရှိရင် မီး
တောက် မီးလျှံ ရှိနေပါမယ်။ ဓာတ်တော်တွေ ကုန်သွား
ရင် မီးတောက်မီးလျှံ ကုန်သွားပါမယ်။ အဲဒီလို တန်ခိုး
ကို အကြီးအကျယ်ပြုပြီး ဓာတ်တော်တွေ ကွယ်ပျောက်
တဲ့အခါ သာသနာကွယ်သွားပါတော့တယ်။

(ဥပရိပဏ်၊ ၄၊ ၈၂)

သာသနာ့ကွယ်ပုံ ၅ မျိုး

၁။ အဓိဂမအန္တရဓာန = တရားထူး ကွယ်ပျောက်ခြင်း။

၂။ ပဋိပတ္တိအန္တရဓာန = အကျင့် ကွယ်ပျောက်ခြင်း။

၃။ ပရိယတ္တိအန္တရဓာန = စာသင်ယူပို့ချမှု ကွယ်ပျောက်ခြင်း။

၄။ လိင်္ဂအန္တရဓာန = အသွင် ကွယ်ပျောက်ခြင်း။

၅။ ဓာကုအန္တရဓာန = ဓာတ်တော် ကွယ်ပျောက်ခြင်း။

(အံ၊ ၄၊ ၁၊ ၆၇)

တရားထူး ကွယ်ပျောက်ပုံ

‘အဓိဂမ’ အရ မဂ် ၄ ပါး၊ ဖိုလ် ၄ ပါး၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ ၄ ပါး၊ ဝိဇ္ဇာ ၃ ပါး၊ အဘိညာဉ် ၆ ပါး။ အဲဒီ တရားထူးတွေ ဆုတ်ယုတ်တဲ့အခါ ပဋိသမ္ဘိဒါက စပြီးဆုတ်ယုတ်တယ်။ မှန်တယ်။ ဘုရားရှင်တွေ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် အနှစ် တစ်ရာအတွင်းမှာပဲ ပဋိသမ္ဘိဒါတွေကို ဖြစ်စေနိုင်ကြ တယ်။ အဲဒီကနောက် အဘိညာဉ် ၆ ပါးကို ဖြစ်စေနိုင် ကြတယ်။ အဲဒီကနောက် အဲဒါတွေကိုလည်း မဖြစ်စေ နိုင်တော့လို့ ဝိဇ္ဇာ ၃ ပါးကို ဖြစ်စေကြတယ်။ အချိန်ကြာ လာတဲ့အခါ အဲဒီဝိဇ္ဇာတွေကိုလည်း မဖြစ်စေနိုင်တော့ လို့ ဈာန်မရတဲ့ ရဟန္တာတွေ ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ အဲဒီနည်း

ဗုဒ္ဓသာသနာ့ကွယ်ချိန်

၁၃

နဲ့ အနာဂါမ်၊ သကဒါဂါမ်၊ သောတာပန်တွေ ဖြစ်ကြ
တယ်။ သူတို့ ထင်ရှားရှိသေးရင် တရားထူးတွေ မကွယ်
ပျောက်သေးဘူး။ နောက်ဆုံး သောတာပန် ကွယ်လွန်
သွားရင်တော့ တရားထူး ကွယ်သွားပြီ။

(အံ၊ ၄၊ ပ၊ ၆၇)

အကျင့် ကွယ်ပျောက်ပုံ

ဈာန်၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်တွေကို မဖြစ်စေနိုင်သူ
တွေက စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလမျှကို စောင့်ကြတယ်။ အချိန်
ကြာလာတဲ့အခါ “သီလကို ပြည့်စုံအောင် လုပ်ပြီး စောင့်
ကြတယ်။ တရားလည်း အားထုတ်ကြတယ်။ မဂ်၊
ဖိုလ်ကိုတော့ မျက်မှောက် မပြုနိုင်တော့ဘူး။ အခုအခါ
အရိယာတရားများကို ထိုးထွင်းသိတာ မရှိတော့ဘူး” လို့
လက်လျှော့ပြီး အပျင်းများကာ အချင်းချင်း မစောဒနာ
ကြ၊ သတိမပေးကြတော့၊ သံသယကုက္ကုစ္စ မရှိကြတော့။
အဲဒီအချိန်ကစပြီး သေးငယ်တဲ့ ပို၍သေးငယ်တဲ့ သိက္ခာ
ပုဒ်တွေကို ချေဖျက်ကြတယ်။ ကြာလာတဲ့အခါ ပါစိတ်၊

ဗုဒ္ဓသာသနာတွယ်ချိန်

၁၅

ထုလ္လစဉ်းအာပတ်တွေ သင့်ရောက်ကြတယ်။ အဲဒီက
နောက် ကြီးလေးတဲ့ အာပတ် သင့်ရောက်ကြတယ်။
ပါရာဇိကအာပတ်မျှပဲ တည်ရှိတယ်။ ပါရာဇိက ၄ ပါးကို
စောင့်ရှောက်တဲ့ ရဟန်းတွေ ရာ၊ ထောင် တည်ရှိနေရင်
အကျင့် မကွယ်ပျောက်သေး။ နောက်ဆုံး ရဟန်းသီလ
ပျက်ရင်ဖြစ်စေ၊ သေရင်ဖြစ်စေ အကျင့်ကွယ်သွားပြီ။

(အံ၊ ၄၊ ပ၊ ၆၇)

ပရိယတ် ကွယ်ပျောက်ပုံ

ပရိယတ်ဆိုတာ အဋ္ဌကထာနဲ့တကွ ပိဋကသုံးပုံ ဘုရားစကားပါပဲ။ အဲဒါ တည်ရှိရင် ပရိယတ် ပြည့်စုံ တယ်။ အချိန်ကြာလာတဲ့အခါ မင်းတွေ၊ မင်းပျိုတွေက တရားမရှိကြ။ သူတို့ တရားမရှိတော့ အမတ် စသူတွေ တရားမရှိကြ။ အဲဒီနောက် တိုင်းသားပြည်သူ၊ ဇနပုဒ်သူ၊ ဇနပုဒ်သားတွေ တရားမရှိကြ။ သူတို့ တရားမရှိတော့ မိုးကောင်းကောင်း မရွာ။ ဒါကြောင့် ကောက်စပါးတွေ မပြည့်စုံ။ ကောက်ပင်တွေ မပြည့်စုံတဲ့အခါ ပစ္စည်းလှူသူ တွေ ရဟန်းသံဃာအား ပစ္စည်းမလှူနိုင်ကြ။ ရဟန်းတွေ ပစ္စည်းတွေနဲ့ ပင်ပန်းကြတဲ့အခါ တပည့်တွေကို မချီး

ဗုဒ္ဓသာသနာ့ကွယ်ချိန်

၁၇

မြောက်နိုင်၊ အချိန်ကြာတော့ ပရိယတ် ဆုတ်ယုတ်လာတယ်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်နဲ့ မဆောင်နိုင်တော့။ ပါဠိနဲ့ပဲ ဆောင်ကြတယ်။ အဲဒီကနောက် အချိန်ကြာလာတဲ့အခါ ပါဠိအကုန်လုံးကိုလည်း မဆောင်နိုင်ကြ။ ပထမဆုံး အဘိဓမ္မာပိဋက ကွယ်တယ်။ ကွယ်တဲ့အခါ ခေါင်ထိပ်က စပြီး ကွယ်တယ်။ မှန်တယ်။ ပထမဆုံးပဲ ပဋ္ဌာန်း ကွယ်တယ်။ အဲဒါ ကွယ်ပြီး ယမိုက်၊ ကထာဝတ္ထု၊ ပုဂ္ဂလ ပညတ်၊ ဓာတုကထာ၊ ဝိဘင်း၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ တွေ အစဉ် အတိုင်း ကွယ်ကြတယ်။

အဘိဓမ္မာပိဋက အဲဒီလို ကွယ်ပြီးတဲ့အခါ ခေါင်ထိပ်ကစပြီး သုတ္တန်ပိဋက ကွယ်တယ်။ မှန်တယ်။ ပထမဆုံး အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ကွယ်တယ်။ အဲဒီမှာလည်း ပထမဆုံး ဧကာဒသကနိပါတ် ကွယ်တယ်။ အဲဒီကနောက် ဒသကနိပါတ်(ပ)၊ အဲဒီကနောက် ဧကကနိပါတ် ကွယ်တယ်။

အဲဒီလို အင်္ဂုတ္တိုရ် ကွယ်ပြီးတဲ့အခါ ခေါင်ထိပ်ကစပြီး သံယုတ္တနိကာယ် ကွယ်တယ်။ မှန်တယ်။ ပထမဆုံး မဟာဝဂ္ဂကွယ်တယ်။ အဲဒီကနောက် သဠာယတနဝဂ္ဂ၊ ခန္ဓဝဂ္ဂ၊ နိဒါနဝဂ္ဂ၊ သဂါထာဝဂ္ဂတွေ အစဉ်အတိုင်း ကွယ်ကြတယ်။ အဲဒီလို သံယုတ္တနိကာယ် ကွယ်ပြီးတဲ့အခါ ခေါင်ထိပ်ကစပြီး မဇ္ဈိမနိကာယ် ကွယ်တယ်။ မှန်တယ်။ ပထမဆုံး ဥပရိပဏ္ဏာသ ကွယ်တယ်။ အဲဒီကနောက် မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၊ အဲဒီကနောက် မူလပဏ္ဏာသ ကွယ်တယ်။ အဲဒီလို မဇ္ဈိမနိကာယ် ကွယ်ပြီးတဲ့အခါ ခေါင်ထိပ်ကစပြီး ဒီဃနိကာယ် ကွယ်တယ်။ မှန်တယ်။ ပထမဆုံး ပါထိကဝဂ် ကွယ်တယ်။ အဲဒီကနောက် မဟာဝဂ်၊ အဲဒီကနောက် သီလက္ခနံ ကွယ်တယ်။ အဲဒီလို ဒီဃနိကာယ် ကွယ်ပြီးတဲ့အခါ သုတ္တန်ပိဋက ကွယ်သည်မည်တယ်။

ဗုဒ္ဓသာသနာ့ကွယ်ချိန်

၁၉

အဲဒီကနောက် ရဟန်းတော်များဟာ ဝိနယပိဋက နဲ့တကွ ဇာတ်ကိုပဲ ဆောင်ကြတယ်။ ဝိနယပိဋကကို လဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ ဆောင်ကြတယ်။ လာဘ်လိုသူတွေက တော့ “သုတ္တန်ကို ဟောပေမယ့်လည်း မှတ်သားသူ မရှိ” လို့ ပြောကာ ဇာတ်ကိုပဲ ဆောင်ကြတယ်။ ကာလကြာ လာတဲ့အခါ ဇာတ်ကိုလည်း မဆောင်နိုင်ကြတော့။ အဲဒီ မှာ သူတို့မှာ ပထမဆုံး ဝေဿန္တရာဇာတ် ကွယ်တယ်။ အဲဒီကနောက် ပြောင်းပြန်အစဉ်အားဖြင့် ပုဏ္ဏကဇာတ်၊ မဟာနာရဒဇာတ် ကွယ်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ အပဏ္ဏက ဇာတ် ကွယ်တယ်။ အဲဒီလို ဇာတ်ကွယ်တဲ့အခါ ဝိနယ ပိဋကကိုသာ ဆောင်ကြတယ်။

အချိန်ကြာလာတဲ့အခါ ဝိနယပိဋကလည်း ခေါင် ထိပ်ကစပြီး ကွယ်တယ်။ မှန်တယ်။ ပထမဆုံး ပရိဝါရ ကွယ်တယ်။ အဲဒီကနောက် ခန္ဓက၊ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂ၊ မဟာဝိဘင်္ဂတို့ အစဉ်အတိုင်း ကွယ်ပြီး ဥပေါသထက္ခန္ဓက မျှကိုသာ ဆောင်ကြတယ်။ အဲဒီအခါမှာလည်း ပရိယတ်

၂၀

သာမဏေကျော်

မကွယ်သေး။ လူတွေမှာ ၄ ပါဒရှိတဲ့ ဂါထာကိုတောင်
 နှုတ်တက်ရနေသေးသမျှ ပရိယတ် မကွယ်သေးသည်
 သာ။ သဒ္ဓါရှိတဲ့မင်းဟာ ဆင်ကျောကုန်းပေါ် ရွှေကလပ်
 မှာ အသပြာတစ်ထောင်အိတ်ကို တည်စေပြီး “ဘုရား
 ရှင်တွေ ဟောထားတဲ့ ၄ ပါဒရှိတဲ့ ဂါထာကို သိသူဟာ
 ဒီတစ်ထောင်ကို ယူလော” လို့ မြို့မှာ စည်လည်စေကာ
 ယူမယ့်သူကို မရလို့ “တစ်ကြိမ် လှည့်လည်တာမို့ ကြား
 တာလည်း ရှိမယ်၊ မကြားတာလည်း ရှိမယ်” လို့ တွေးပြီး
 ၃ ကြိမ် လှည့်လည်စေကာ ယူမယ့်သူကို မရလို့ မင်း
 ယောက်ျားတွေက အဲဒီတစ်ထောင်အိတ်ကို တစ်ဖန်
 မင်း နန်းတော်ကို ပို့လိုက်ကြတယ်။ အဲဒီအခါ ပရိယတ်
 ကွယ်သည် မည်တယ်။

(အံ၊ ၄၊ ပ၊ ၆၈၊ ၆၉)

အသွင်သာသနာ ကွယ်ပျောက်ပုံ

အချိန်ကြာလာတဲ့အခါ သင်္ကန်းကိုင်ပုံ၊ သပိတ်
ကိုင်ပုံ၊ ကွေးပုံ၊ ဆန့်ပုံ၊ တည့်တည့်ကြည့်ပုံ၊ စောင်းဥဲ
ကြည့်ပုံဟာ ကြည်ညိုဖွယ်မဖြစ်။ နိဂဏ္ဌရဟန်းတွေက
ဘူးသီးခွံကို ကိုင်ကြသလို ရဟန်းတွေက သပိတ်ကို
လက်မောင်းအဖျားမှာ ထားပြီး ယူကာ လှည့်လည်ကြ
တယ်။ ဒီလောက်နဲ့လည်း အသွင်သာသနာ မကွယ်
သေး၊ အချိန်ကြာလာတဲ့အခါမှာတော့ လက်မောင်း
အဖျားက ချကာ လက် သို့မဟုတ် ဆိုင်းနဲ့ ဆွဲပြီး လှည့်
လည်ကြတယ်။ သင်္ကန်းကိုလည်း လျှောက်ပတ်အောင်
မဆိုးဘဲ ကုလားအုတ်အရိုးအဆင်းရှိအောင် လုပ်ပြီး
လှည့်လည်ကြတယ်။ အချိန်ကြာလာတော့ အရောင်ဆိုး
တာရော၊ အမြိတ်အဆာ ဖြတ်တာရော ချုပ်စပ်တာရော

၂၂

သာမဏေကျော်

မရှိတော့။ ကပ္ပဝိန္နုမျှသာ ပြုပြီး သုံးစွဲကြတယ်။ တစ်ဖန် ကပ္ပဝိန္နု မထိုးကြ။ အဲဒီက နောက် နှစ်မျိုးလုံးကိုလည်း မပြုလုပ်ဘဲ အမြိတ်အဆာကို ဖြတ်ကာ ပရိဗိုဇ်တွေလို လှည့်လည်ကြတယ်။ အချိန်ကြာလာတဲ့အခါ “ငါတို့မှာ ဒါနဲ့ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ” လို့ ပြောပြီး သင်္ကန်းအပိုင်းအစ လေးကို လက်မှာဖြစ်စေ၊ လည်ပင်းမှာဖြစ်စေ ချည်ဖွဲ့ကြတယ်။ ဆံပင်တွေမှာဖြစ်စေ ရစ်ပတ်ကြတယ်။ မယားကို မွေးမြူရင်းလည်း ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးကာ အသက်မွေးမှု ပြုပြီး လှည့်လည်ကြတယ်။ အဲဒီအခါ အလှူပေးသူတွေ ဟာ သံဃာကို ရည်စူးပြီး သူတို့အား ပေးကြတယ်။ အဲဒီကနောက် အချိန်ကြာလာတဲ့အခါ အလုပ်အမျိုးမျိုးတွေကို လုပ်ပြီး “ဒါဟာ ကြာရှည်တယ်။ ဒါဟာ ငါတို့မှာ အကျိုးမရှိ” လို့ ပြောပြီး သင်္ကန်း အပိုင်းအစကို ဖြတ်ပြီး တောမှာ ပစ်ကြတယ်။ အဲဒီအခါ သာသနာအသွင် ကွယ်သည် မည်တယ်။

(အံ၊ ၄၊ ပ၊ ၆၉၊ ၇၀)

ဓာတ်တော် ကွယ်ပျောက်ပုံ

ဟိုနေရာ၊ ဒီနေရာတွေမှာ ပူဇော်မှု၊ အလေးပြုမှုကို မရကြတဲ့ ဓာတ်တော်တွေက ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ အဓိဋ္ဌာန် အစွမ်းနဲ့ ပူဇော်မှု၊ မြတ်နိုးမှုရတဲ့ နေရာကို သွားကြတယ်။ အချိန်ကြာလာတော့ နေရာတိုင်းမှာ ပူဇော်မှု၊ မြတ်နိုးမှု မရ။ ဓာတ်တော်အားလုံးဟာ မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်မှာ စုဝေးပြီး ဘုရားအသွင်ကို ယူကာ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်မှာ ပလ္လင် နဲ့ ထိုင်တဲ့ ဘုရားကိုယ်တော်ရဲ့ အသရေကို ပြကြတယ်။

၃၂ ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီး၊ ၈၀ သော လက္ခဏာတော်ငယ်၊ ကိုယ်တော်အရောင်၊ ဒီအားလုံးဟာ အပြည့် အစုံပဲ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီကနောက် ရေမီးအစုံ တန်ခိုးကို ပြတဲ့နေ့ကလို့ပဲ တန်ခိုးပြကြတယ်။ အဲဒီအခါ ဒီနေရာကို လူထဲက သွားသူ မရှိ။ စကြဝဠာတစ်သောင်းက နတ်အားလုံးပဲ စုဝေးပြီး “ဒီနေ့ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံ

၂၄

သာမဏေကျော်

တယ်။ ဒီအချိန်ကစပြီး အမိုက်မှောင် ဖြစ်လိမ့်မယ်” လို့
 ငိုကြွေးကြတယ်။ အဲဒီအခါ ဓာတ်တော်ကိုယ်က မီး
 ထွက်ကာ အဲဒီကိုယ်ကို ဘာမှမကျန်အောင် လောင်ပစ်
 တယ်။ အဲဒီအခါ စုဝေးတဲ့ နတ်အပေါင်းတွေဟာ ဘုရား
 ရှင်တို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့နေ့မှာလို နတ်ပန်း၊ နံ့သာ၊ တူရိယာ
 စသည်တွေနဲ့ ပူဇော်ပြီး လက်ယာရစ် ၃ ကြိမ် လှည့်ကာ
 ရှိခိုးပြီး “နောင်အခါ ပွင့်လာမယ့် ဘုရားရှင်ကို ငါတို့
 ဖူးမြော်ခွင့် ရကြမယ်” လို့ ပြောကာ ကိုယ့်နေရာအသီး
 သီးကိုပဲ ပြန်သွားကြတယ်။ အဲဒါဟာ ဓာတ်တော်ကွယ်
 ပျောက်ပုံပဲ။

(အံ၊ ၄၊ ၈၊ ၇၀၊ ၁)

သာမဏေကျော်

သာမဏေကျော် မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်

လှော်ကားဥယျာဉ်အနီး

မှော်ဘီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း။

တပေါင်းလဆန်း (၁၁) ရက်၊ ၁၃၆၈ ခု၊

၂၈-၁-၂၀၀၇။